

**Szakmai beszámoló a Nemzeti Kulturális Alap
Építőművészet és Örökségvédelem Kollégiuma 3208/00557 számú, a „Ybl Miklós
bicentenárium – a magyar építészet éve keretében két szakmai kiállítás megvalósítása”
című pályázatának megvalósításáról**

**„Ybl Miklós épületeit bemutató makett- és tablókiállítás a Magyar Nemzeti
Múzeumban”**

Budapest Főváros Levéltára a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karával és a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központtal együttműködésben az Építéstudományi Kar hallgatói által alkotott makettek bemutatásával emlékezett meg a nagy mester születésének 200. évfordulójáról. Az installációt az Szent István Egyetem Ybl Miklós Építészettudományi Kar Markó Balázs DLA, a velencei biennále 2012-es Magyar Pavilon kurátorának vezetésével kivitelezte. A makettek és a hozzá tartozó szakmai anyag összeállítása a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ Magyar Építészeti Múzeum (Ritoók Pál), a Budapest Főváros Levéltára (Hidvégi Violetta) és a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építészettudományi Kar (dr. Anthony Gall Phd) irányításával, illetve szakmai felügyelete alapján történt.

A makettek elkészítésében több mint hetven hallgató vett részt. A kiállítást a mesterképzésben résztvevő fiatal építészek virtuális Ybl-épület modelljei, a belváros „Ybl-térképe” a bemutatott épületekre vonatkozó részletes leírások tették teljessé. Ybl szakrális épületei, kastélyai, palotái és középületei mellett korabeli szerkezeti részletek is megelevenedtek az aprólékos gonddal készített hallgatói munkákon. A modelleket így tematizálva három, nagyméretű installáció rejtette, amelyek a Magyar Nemzeti Múzeum Rotunda termének sajátosságait figyelembe véve szabadon körüljárhatóak voltak. Fóliázott grafit-szürke felületükön voltak olvashatók a makettekhez kapcsolódó fontos információk és érdekességek. A megvilágított kiállítási tárgyakat egymás felett két polcon, kis betekintő nyílásokon keresztül láthatta a közönség, egyszerre meglepő közelségbe kerülve a modellekhez. Ez az

elrendezés egészen különleges perspektívában mutatta be az épületeket, tudatosan nem az egészre, hanem a részletek összhangjára fókuszálva. A látogató így több nézőpontból vizsgálhatott meg egy-egy alkotást, olyan részleteket felfedezve, ami a pusztán távolról szemléléskor figyelmen kívül maradna.

A kiállítás megnyitójára 2014. október 28-án 17 órakor került sor a Magyar Nemzeti Múzeum Rotunda termében. A Magyar Nemzeti Múzeum nevében a házigazda, Dr. Csorba László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója, Budapest Főváros Levéltára nevében Dr. Kenyeres István, Budapest Főváros Levéltára főigazgatója, a SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar részéről pedig Markó Balázs DLA dékán, intézetigazgató köszöntötte a vendégeket (meghívó csatolva). A kiállítást Dr. Ritoók Pál művészettörténész nyitotta meg (beszéde csatolva). A kiállítás megnyitóján mintegy 100 személy jelent meg. Az érdeklődők egy hónapon át, 2014. november 30-áig tekinthették meg a kiállítást.

A makett-kiállítás következő állomása a tapolcai Wass Albert Könyvtár és Múzeum (Tapolca Batsányi utca 1. földszinti kiállítótér) volt. A megjelenteket Décsey Sándor, a Wass Albert Könyvtár és Múzeum igazgatója valamint Dr. Kenyeres István Budapest Főváros Levéltárának főigazgatója köszöntötte, a kiállítást SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar részéről Dr. Kiss Gyula habil. DLA egyetemi docens, dékán-helyettes nyitotta meg (meghívó csatolva).

A kiállítás nagy sikerét mutatja, hogy 2015. október végéig találtunk helyszíneket a kiállításnak. 2015. március 1-jétől Székesfehérvár Megyei Jogú Város Levéltárával való együttműködésben Ybl Miklós születési helyén, Székesfehérvárott, a Városházán tekinthető meg a kiállítás, ami egyben a székesfehérvári bicentenáriumi megemlékezések záró eseménye. 2015. május 8-ától a Gödöllői Városi Múzeumban, végül 2015 szeptemberétől a Tolna megyei Kölesden, az Ybl Miklós által tervezett Apponyi-kastélyban (ma a művelődési háznak ad otthont) kerülnek felállításra a makettek.

Sajtóvisszhang:

BUDAPEST (Magyar Nemzeti Múzeum)

http://bfl.archivportal.hu/id-2141-ybl_miklos_epuleiteit_bemutato_makettkial.html

http://www.archivportal.hu/id-4468-az_ybl_miklos_epuleiteit_bemutato_makettk.html

<http://epiteszforum.hu/ybl-miklos-epuleiteit-bemutato-makettkiallitas>

<http://www.programturizmus.hu/ajanlat-makett-kiallitas.html>

http://hirparkett.hu/newsportal/124/2014-10-22/Ybl_Mikl%C3%B3s_makettki%C3%A1ll%C3%ADt%C3%A1s_a_Nemzeti_M%C3%BAzeumban

<https://world.timeout.com/events/ybl-miklos-epuleteit-bemutato-makettkiallitas>

http://www.archivportal.hu/id-4468-az_ybl_miklos_epuleteit_bemutato_makettk.html

TAPOLCA

<http://balatonipolgar.hu/hirek/ybl-miklos-epuleteit-bemutato-makett-kiallitas-nyilik-tapolcan>

http://www.hirstart.hu/hk/20141207_ybl-makettek_tapolcan

<http://www.prae.hu/index.php?route=news/news&aid=24930>

<http://veol.hu/kultura/ybl-epuletei-a-fokuszban-1665708>

<http://www.stop.hu/kultura/ybl-makettek-tapolcan/1283072/>

<http://www.vktapolca.hu/index.php/felnott-olvasoszolgalat/rendezvenyek/148-2014rendez>

http://www.hirlaz.hu/index.php?hir_id=862795&hir_cim=ybl_epuletei_a_fokuszban

<http://www.haon.hu/ybl-emlekev-az-epitesz-epuleteinek-makettjei-tapolcan/2714950>

http://www.ma.hu/kulturport.hu/233468/Yblemlekev_az_epitesz_epuleteinek_makettjei_Tapolcan?place=srss

<http://www.news.hu/hir-ybl-emlekev-az-epitesz-epuleteinek-makettjei-tapolcan-248288.html>

http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=ybl-makettek_a_tapolcai_kozkonyvtarban

MÉDIA / GALÉRIA

Hatos csatorna

https://www.youtube.com/watch?v=WzIDimk_nYUkondellamisi.hu

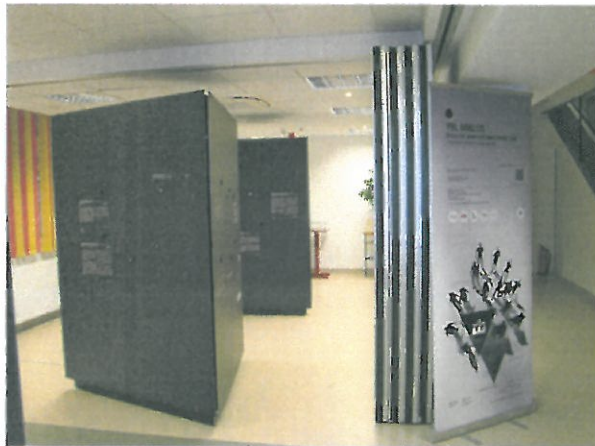
http://galeria.kondellamisi.hu/ybl_makettkiallitas_part1/

<http://galeria.kondellamisi.hu/yblmakettkillts-parttwo/>

Válogatás a megnyitóról készült fotókból a Magyar Nemzeti Múzeumban

Válogatás a tapolcai megnyitón készült fotókból

„Ybl – épületsorsok az Unger-háztól a Kálvin térig” – Budapest Főváros Levéltára kiállítása

A kiállítás megrendezésére Budapest Főváros Levéltára és a BME Építészmérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék együttműködésében került sor. A kiállítás kurátora Budapest Főváros Levéltára részéről Hidvégi Violetta, az Építészmérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék részéről pedig Marótzky Katalin volt, az installációt Halmos Balázs (Építészmérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék) tervezte.

A Budapest Főváros Levéltára aulájában felállított installáció formájában a XIX. századra jellemző hangulatot, építészeti teret és épületszerkezetet idéz meg. Alapgondolata egy atelier, építészeti műterem, melynek térrészeit hagyományos ácsszerkezetek által ihletett installációs elemek, „falak” választják el. E keretszerkezetek egyben a kiállítási tablók felfüggesztésére is szolgálnak. Összhatásában tagolt, mégis átlátható kiállítás jött létre. A térrészekben korabeli rajzasztalokra emlékeztető stilizált bútorok és székek vannak elhelyezve. Az asztalokra lapozható albumok, illetve korabeli újságok reprodukciót tartó újságolvasó keretek kerültek. Az installációs elemek egyszínűek, így nem naturálishan, inkább idézetszerűen elevenítik meg a kor hangulatát.

Ybl épületei topográfiai rendben, a Belvárostól a Józsefvároson át a Ferencvárosig kerültek bemutatásra.

A kiállításon bemutatott épületek listája: Unger Henrik bérháza, 1852–1853 (V. Múzeum körút 7. – Magyar utca 8-10.); Róth Zsigmond bérháza, 1873–1874 (V. Múzeum körút 19.); Geist Gáspár bérháza 1863–1864 † (V. Kecskeméti utca 14 – Magyar utca 54 – Múzeum körút 43.); Régi Képviselőház (VIII. Bródy Sándor utca 8.); Festetics György palotája (VIII. Bródy Sándor utca 3 – Pollack Mihály tér 3.); Degenfeld-Schonburg Imre gróf palotabérháza, 1872–1874 (VIII. Bródy Sándor utca 14 – Puskin utca 24.); Nemzeti Lovarda és Tornacsarnok, 1857–1858 † (VIII. Pollack Mihály tér); Károlyi-palota (VIII. Múzeum utca 4 – Pollack Mihály tér 10); Pálffy Pálné grófnő palotája, 1867 (VIII. Öt Pacsirta utca 4 - Reviczky utca 2.); Bókay János bérháza, 1870 (VIII. Múzeum utca 9.); Ybl és a Nemzeti Múzeum (VIII. Bródy Sándor utca 1 – Múzeum körút 14-16 – Múzeum utca 2 – Pollack Mihály tér 2.); Pesti Hazai Első Takarékpénztár irodája és bérháza, 1871–1874 † (VIII. Baross utca 1 – Kálvin tér 11 – Üllői út 2-4.); Egykor a Kálvin téren állt Danubius-kút; Pfeffer János bérháza, 1861 † (IX. Kálvin tér 10 – Ráday utca 2 – Üllői út 1.); Dlauchy Károly bérháza, 1863 (IX. Lónyay utca 1 – Vámház körút 15.)

Budapest Főváros Levéltára első emeleti kiállító termében került kiállításra a BFL-ben őrzött tervekből egy kisebb válogatás, valamint a Magyar Nemzeti Múzeumból, a Budapesti Történeti Múzeumból, a Kiscelli Múzeumból, A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárból és az MNL Magyar Országos Levéltárából kölcsönként műtárgyak.

A kiállítás megnyitására 2014. november 27-én került sor Budapest Főváros Levéltárában (meghívó csatolva). Dr. Haraszti Viktor Budapest Főváros Levéltára főigazgató-helyettese köszöntötte a vendégeket. Ezután következett Orbán Gergely kiállításához kapcsolódó animációs filmjének bemutatása. A kiállítást Dr. Krähling János, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékének tanszékvezető egyetemi docense nyitotta meg (megnyitó beszéde csatolva). A megnyitót nagy érdeklődés kísérte, mintegy 150 látogató vett részt a rendezvényen.

A kiállítás 2015. április 3-áig nyitvatartási időben (9-18 óra) látogatható.

A kiállításához kapcsolódó tanulmánykötetet Dr. Sisa József, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézetének intézeti igazgatója mutatta be. A kötet magas szakmai színvonala, igényes kivitelezettsége mellett kiemelte annak filológiai igényességét is. A kötet az Év Levéltári Kiadványa Díj 2014 pályázaton első helyezést ért el.

A kiállításához kapcsolódó Ybl Archívum munkálatai még folynak, a honlap bemutatójára 2015 szeptemberében kerül sor.

A kiállításához kapcsolódó sajtóanyag:

http://www.archivportal.hu/id-4470-ybl_epuletsorsok_az_unger_haztol_kalvin_.html

http://www.eptort.bme.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=313%3Amegnyilt-az-ybl-epuletsorsok-az-unger-haztol-a-kalvin-terig-kiallitas&catid=1%3Afriss-hirek&lang=hu

<http://varosvedo.hu/promotion/ybl-epuletsorsok-az-unger-haztol-a-kalvin-terig/>

<http://www.arch.hu/tovabbi-esemenyek/megnyilt-az-ybl-epuletsorsok-az-unger-haztol-a-kalvin-terig-kiallitas>

<http://www.pmek.hu/programok/ybl-epuletsorsok-kiallitas-es-konyvbemutato-0>

http://bfl.archivportal.hu/index.php?action=gallery&category_id=510

Válogatás a Budapest Főváros Levéltárában tartott megnyitó fotóiból

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Budapest, 2015. február 26.

Fazekasné Toma Katalin

Fazekasné Toma Katalin
intézményi titkár

YBL MIKLÓS ÉPÜLETEIT BEMUTATÓ MAKETTKIÁLLÍTÁS

// YBL MIKLÓS'S BUILDINGS - MODEL EXHIBITION

Helyszín // Location

Magyar Nemzeti Múzeum *Hungarian National Museum*

Időpontja // Date

2014.10.28. 15.00

Kiállítást megnyitja // The exhibition is opened by

Ritoók Pál, művészettörténész

Kiállítás megtekinthető // The exhibition is open

2014.10.28. - 2014.11.30.

www.ybl.hu www.facebook.com/yblepiteszmernokiintezet

Kedves Egybegyűltek!

Egy természetes és szép arcú, de mogorva tekintetű férfiú nagyon mérgesen baktat át a Kálvin téren. Most jött a Két Nyúl és a Csillag utca sarkáról a kollégája és bizalmasa, Ney Béla tervezte bérházból, amelynek első emeletén kaptak helyet a Magyar Mérnök és Építész Egylet helyiségei. Megint nagyon felbosszantották a kollégák torzsalkodásai. Mindig civakodnak a munkákon és a fizetésen. Szidják a megbízókat. Hogy fogalmuk sincs az építészetről, de persze mindenbe beleszólnak. Hát, ebben persze lehet valami igazuk. De a kollégák őt sem kímélik. Érezte, hogy a háta mögött néhányan piszkálták. Ahogy megy át a téren, nem is támaszkodik elegáns sétabotjára, hanem lépésenként rásuhint egy-egy kockakőre, mintha a Kálvin tér összes kockaköve egy-egy nevetlen kolléga lenne. Fusson, akinek kedves az élete. Balra tekint, a Kecskeméti utca elején álló, általa tervezett házra, Geist Gáspár bérházára, s az Országút felőli oldalon mellette magasodó házra, az üveges mester, Róth Zsigmond házára. Azt is ő tervezte, meg már ennek a Róthnak az első házát is, odébb, szintén az Országúton. A térre néző kávéházból hangos zene szól. A téren palánkkal elkerített részt kell kikerülnie. A férfi jól tudja, mit takar a palánk, hiszen az ott épülő szökőkút, a Danubius-kút építészeti megformálása is az ő munkája. Jobbra felpillant a Hazai Takarékpénztár szintén maga tervezte bérházára. Belép az impozáns kapun, felmegy az öntöttvas oszlopokon álló, ívelt karú főlépcsőn és becsönget a harmadikon saját lakásába. A cseléd nyit ajtót, udvariasan meghajol, de már iszkol is. A belépő férfi arckifejezését látva már tudja, hogy most jobb meg se szólalni. Az egyletből gyűtt a nagyságos úr – gondolja magában a cseléd - és a mérnök urak má megint jól felbosszantották. A háziak mind igyekeznek láthatatlanná válni. A férfiú erőteljes léptekkel bemegy az úri szobába és leül kedves harmóniumához. Játsszani kezd. Arcvonásai a zene hangjaitól fokozatosan meglágyulnak, felenged, kezd visszatérni csillogó, tréfálkozásra kész tekintete. Lassanként a családtagok is előmerészkednek. A férfiú a visszanyert békességtől kissé elálmosodik.

Álmod lát. A mestere által tervezett Nemzeti Múzeum épületében valami történik. Az előcsarnokból nyíló boltozatos térben sokadalom van. Visszagondol arra, amikor müncheni tanulmányai idején mestere kérésére ő rajzolta meg és küldte Pestre a díszterem és a kupola díszítőfestésének terveit. Aztán meg arra gondol, amikor nem is olyan régen, még a koronázás előtt, ő tervezte meg a díszterem átalakítását, hogy ott lehessen tartani a főrendiház üléseit. A kupola-csarnokból meg előcsarnokot kellett csinálni, s megoldani, hogy ott legyen a ruhatár. Ráadásul a főlépcsőházat is jelentősen át kellett alakítani, mert nem volt elég díszes a főrendeknek. Vajon mit szólna mindehhez szeretve tisztelt mestere?

De mit keres itt ez a sok nép? A főlépcsőhöz vezető boltozatos térben három darab háromszög alapú fekete hasábot lát, amelyek oldalába itt-ott lyukakat vágtak, s az emberek azokon kukucskálnak befelé. A hasábokból fény szűrődik ki. A férfiú kivárja sorát, hogy odaférjen és ő is benéz egy lyukon. Várjunk csak! Mi is ez? Hiszen ez a fóti templom makettje. Amott meg a kecskeméti evangélikusoké, meg az ikervári Batthány-kastély. A másik hasábban meg mintha egy építészeti mintakönyv ábrái lennének megépítve fából:

ablakkeretezés, csigalépcső, poroszsüveg boltozat, bábos korlát. Körülnéz. Fiatalok állják körül furcsa, szokatlan öltözetekben, s nem csak legények, de bájos leányarcok is néznek vissza rá. Egyformán meg vannak lepve: a csokornyakkendő, felöltős, sétapálcás öregúr és a fiatalok. A férfi betűzi a hasábokon látható feliratokat: Készítették a... Szent...István... – eddig rendben, ez ismerős - ...Egyetem,... nofene, ilyen is van? Így nevezték volna el a pesti egyetemet vagy van több is? De lássuk csak tovább:... Ybl Miklós – márpedig ez én lennék ...Építéstudományi Kara...oktatói és hallgatói.

Hogy mik vannak?

A kiállítást létrehozó hallgatóknak és oktatóknak szívből gratulál

Budapest, 2014. október 28-án

Ritoók Pál
gyűjteményvezető

Forster Központ
Magyar Építészeti Múzeum

YBL MIKLÓS ÉPÜLETEIT BEMUTATÓ MAKETTKIÁLLÍTÁS

Helyszín:
Wass Albert Könyvtár és Múzeum, Tapolca Batsányi utca 1. földszinti kiállítótér

Időpontja:
2014. december 9. 17.00

Megjelenteket köszönti:
Décsey Sándor, Wass Albert Könyvtár és Múzeum igazgatója

Köszöntőt mond:
Dr. Kenyeres István c. egyetemi docens Budapest Főváros Levéltárának főigazgatója

A kiállítást megnyitja:
Dr. Kiss Gyula habil DLA egyetemi docens, dékánhelyettes, SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar

Kiállítás megtekinthető:
2015 márciusáig a Könyvtár nyitva tartási idejében

Budapest Főváros Levéltára tisztelettel meghívja Önt az

Ybl-épületsorsok az Unger-háztól a Kálvin térig

című kiállításának megnyitójára és a kiállításához kapcsolódó tanulmánykötet bemutatójára

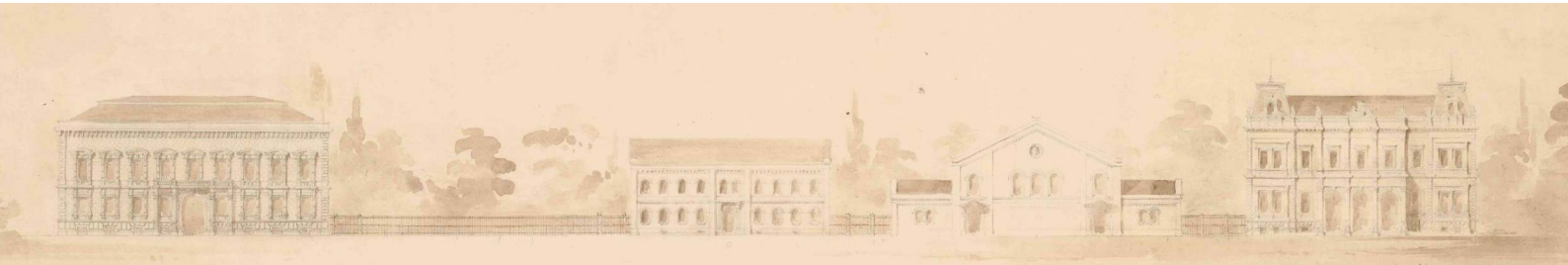
Helyszín: Budapest Főváros Levéltára – Gárdonyi Albert terem, 1139 Budapest, Teve utca 3–5.

Időpont: 2014. november 27., 15.00

Köszöntőt mond Haraszti Viktor főigazgató-helyettes, Budapest Főváros Levéltára

A kiállítást megnyitja Krähling János tanszékvezető egyetemi docens, BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

A kötetet bemutatja Sisa József intézeti igazgató, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Krähling János kiállítás-megnyitója

Budapest Főváros Levéltára, Gárdonyi Terem 2014. november 27.

Tisztelt Érdeklődő Közönség! Hölgyeim és Uraim!

Ybl Miklós születésének bicentenáriuma 2014-ben ismét reflektorfénybe emelte a magyar építészet legjelentősebb alakját.

Budapest Főváros Levéltára, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszéke közösen, az immár egy évtizedre visszatekintő együttműködése újabb állomásaként kiállítással és tanulmánykötettel emlékezik meg a magyar historizmus legnagyobb építészéről. E sikeres együttműködésre is visszatekintve örömmel vállaltam el Kenyeres István főigazgató úr felkérését a kiállítás megnyitására.

A kiállítás és a tanulmánykötet tervezésekor felmerült a kérdés, hogy vajon tud-e a szakma az 1991-es nagy életmű kiállítás és katalógus után, továbbá az azóta megjelent forrásközlések, pl. a Gerle-Marótzky-féle dokumentum-kötet, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézetének historizmus-kötete és számos kutatási publikáció után ismét jelentős új eredményeket felmutatni az Ybl-kutatásban. Nyilvánvalóan tud, de további kérdés, hogy milyen új megközelítésben?

Ennek fontos eseménye volt a Művészettörténeti Intézet, a Levéltár, a Tanszék, valamint a Forster Központ–Építészeti Múzeummal valamint a Hild–Ybl Alapítvánnyal közösen rendezett tudományos konferencia. 2014. április 8-9-én.

A kiállítás koncepciója is ebben a vonulatba illeszkedik. A tablók a kutatók és a nagyközönség által is ismert tervek bemutatásán, az újabban feltárt forrásértékű művek közreadásán, az építészettörténeti elemzésen és összefoglaláson, újraértelmezésen túl – az életmű egy részének különleges feldolgozására vállalkoznak. Budapest lenyűgöző historizáló építészeti világából egy városrész – Ybl kései lakhelyének környezete - fejlődésébe ágyazva mutatják be a mester

kiválasztott alkotásait. A mai Kálvin tér – az egykori Kecskeméti kapu és a környező városfal illetve az arra fűződő új utcák – a középkori falait kinövő terjeszkedő város, a kialakuló Józsefváros arculatváltozásának fontos 19. századi területe. Az Unger-háztól a Dlauchy-házig és a múzeum mögötti palotanegyedig terjedő terület rendkívül gazdag építészeti anyagában a feladatok nagy változatossága figyelhető meg: az egyszerű városi kisarchitektúra (Danubius-kút) a hagyományosnak mondható, de megújított palota-, bérház-, üzletház típusok mellett lovarda, tornacsarnok, képviselőház és parlamenti – ülésteremig – kellően bizonyítva Ybl nagyszerű tervezői vénáját..

A választott terület kiválóan alkalmas arra is, hogy bemutassa Ybl stílusának változását a romantikus formálástól a francia és reneszánszon át az itáliai ihletésű neoreneszánsz életerőt sugárzó világáig. Alkalmas arra, hogy bemutassa a hagyományos városi palotaépület használatának differenciálódását, a korszerű szerkezetek alkalmazását, a harmonikus arányokon belül maradó léptékváltást. A szűkebb városépítészeti terület mélyebb megismerésének igénye – akár a manapság gyakran emlegetett „promenadológiai” feltárulása - sokat gazdagodhat az itt bemutatott Ybl-forrásokkal és azok értelmezésével.

A kiállítás új metodikai eleme, újdonsága a kontextusba helyezés. Kiemelendő a kiállítás kurátorainak koncepciója és a tervező grafikai munkája, amellyel a bemutatott emlékeket koherens térbeli, morfológiai és kronológiai rendszerben is összegzi (ezek külön tablókön is láthatók). Ezáltal a legszélesebb közönség számára teszi könnyebben befogadhatóvá és értelmezhetővé az anyagot. A bemutatásra szánt Ybl-épületek kapcsán ennek különös jelentősége van, mert új szemléletet, új kutatási irányokat nyit fel, és a mai széttagolt műemlékvédelmi szervezetben a helyét kereső, vagy a helyéért küzdő műemlékvédelmi háttérkutatások számára is fontos új nézőpontokkal szolgál. A kontextusba helyezést itt a forrásdokumentumokkal bemutatott épületek térbeli – morfológiai, valamint időbeli: várostörténeti, társadalomtörténeti és abszolút kronológiai feltárása jelenti. A II. világháborúban jelentős pusztulásnak kitett terület műemléki értékelése és az akkor meghozott súlyos döntések alapvetően

befolyásolták Ybl épületeinek sorsát, és szolgálnak tanulsággul – hasonló döntések hibáinak elkerülésére.

A kiállítás emeleti része az Ybl-kutatás, de mondhatjuk, a magyar építészettörténet kutatás közelmúltban elhunyt két mértékadó kutatójának emléke előtt is tiszteleg.

Gerle János 2012-ben, 65 éves korában hunyt el. Fő kutatási területe volt a magyar 20. századforduló építészetének kutatása – e témában írt alapvető korpusza ma is kiindulás minden kutató számára; de talán kevesen tudják, hogy az 1980-as évektől ő rendszerezte először Ybl itt őrzött tervrajzait, és meghatározó szerepe volt a Holnap kiadó Ybl-kötetének létrehozásában.

Vadas Ferenc művészettörténész, 2010-ben, életének 52. évében hunyt el. Budapest 19-20. századi történetének, különösen a századforduló építészetének elkötelezett és alapos kutatója volt; Ybl művei vonatkozásában számos alapkutatást végzett el, és Hild-Ybl Alapítvánnyal az 1991-es életmű kiállítás létrehozásában is meghatározó szerepet vállalt.

Huszonhárom évvel ezelőtt sajnálattal említette Zádor Anna, hogy Ybl alkotásai ”nem élnek a kulturális emlékezetben, nem élő részei annak a társadalmi tudatnak, amely egyes kiválasztott alkotóira büszkeséggel és hűséggel emlékezik.” Örömmel, de nem elbizakodottsággal állíthatjuk, hogy ez a kép azóta számottevően meg változott, és ezt a változást erősíti ez a kiállítás is.

Dicséret illeti a kiállítás kurátorait, Hídvégi Violetta-t és Maróty Katalint gondos munkájukért, a források új értelmezést segítő koncepciójukért, valamint a kiállítás tervezőjét, Halmos Balázst a nagyszerű designért.

A kiállítást ezennel megnyitom.